

Pomyslným středem této diplomové práce je překlad jednoho z textů sbírky starověkých řeckých lékařských pojednání Corpus hippocraticum. Jde o nevelký traktát De arte, který jsem se pokusil zpřístupnit českému čtenáři pod názvem O umění. Všechny ostatní části diplomové práce, tj. literárně-historický úvod, komentář a závěrečné shrnutí, představují v jistém smyslu už jen vysvětlující odpověď na otázku, proč si téměř dva a půl tisíce let starý spis zasluhuje naši pozornost.

Mým prvořadým záměrem bylo ukázat dané pojednání jako mimořádný doklad významné role, kterou hrál v řeckých duchovních dějinách na přelomu pátého a čtvrtého století pojem 'tÉXVII. Pokusíme se nastínit podstatný filosofický rozměr, který v této epoše 'tÉXVII připadal a stojí i v pozadí myšlenkové stavby našeho spisu. Protože však techné zároveň překračuje hranice filosofie, pokud ji budeme brát pouze jako jeden z mnoha oborů lidské činnosti, otevře nám naše zkoumání průhled k řeckému pojetí vědění vůbec, ze kterého evropské chápání filosofie \yrůstá. Jako text tematizující vědění samotné lze De arte považovat rovněž za významný dokument pro dějiny vědy. Budeme mít příležitost jasněji spatřit, v čem spočívá ona často zdůrazňovaná "filosofičnost" rané řecké vědy a do jaké míry můžeme v daném období vědu a filosofii vůbec rozlišovat. Přestože jsou posledních dvě stě let věda a filosofie ("věda o empirických skutečnostech" a "metafyzika") mnohdy představovány jako nesmiřitelní protivníci, zkoumaný traktát nám ukáže společné východisko obou těchto forem vědění v řeckém pojetí logu, řeči. Řeč, logos, který pro Řeky na rozdíl od moderních představ není jen subjektivním odrazem předmětné reality, ale bytím všech věcí, zakládá teprve možnost každého obecného vědění a tedy i takové orientace ve světě, která není vydána napospas nepřehledné nahodilosti singulárního. ...